

Heeft u het er wel eens over?

Met wie?

Waarom?

Moeilijk?

Mensen zijn verschillend

Sommigen vinden het niet moeilijk en willen alles regelen.

Anderen hebben er wel moeite mee en hebben het er liever niet over.

Wat maakt het moeilijk?

Geen leuk onderwerp:

- Confronterend, angst
- Elkaar loslaten, verdrietig

Daarom kijken wij liever de andere kant op:

- Hoop om beter te worden
- Ze kunnen zoveel

De dokter vindt het soms ook moeilijk

Dokter wil patiënten beter maken

Niet in de steek laten

Er kan zoveel

Verstandig om wel te praten

Helpt je er op voorbereiden.

Er moeten een aantal keuzes gemaakt worden.

In spoed situaties gaat dat niet meer.

Samen doen

Elkaar helpen:

Als de dokter er niet over begint.

Vraag het dan gerust zelf.

Waar kunt u zelf over nadenken voordat u met de arts gaat praten?

De informatie kan u helpen om na te denken over deze vragen:

- Wat wilt u van uw dokter weten?
- Waar bent u bang voor?
- Wat wilt u dat artsen doen als u lijdt?
- Wat is voor u ondraaglijk lijden?
- Wilt u het liefst thuis sterven, in het ziekenhuis of in een hospice?
- Wilt u een wilsverklaring maken? Wat wilt u opschrijven in uw wilsverklaring?
- Welke mensen kunnen u helpen als u het moeilijk heeft? Wat kunnen zij voor u doen?

Tips om het gesprek goed voor te bereiden

Tips om het gesprek goed te laten verlopen

Wat kunt u bespreken?

Hoe gaat het nu met u?

- Hoe voelt u zich? En waarom is het gesprek voor u juist nu belangrijk?
- Heeft u pijn of andere klachten?
- Wat kunt u door ziekte nog wel en wat niet meer?
- Waar beleeft u nog plezier aan?
- Hoe verwacht de arts dat uw ziekte zal verlopen?
- Welke klachten kunt u verwachten?
- Wat kun u zelf doen om de klachten te verminderen?

Wat kunt u bespreken?

Waar maakt u zich zorgen over?

- Voor welk lijden bent u bang?
- Waarom bent u daar bang voor?
- Wat wilt u beslist niet meemaken? Waarom is dat zo?
- Heeft u het lijden waar u bang voor bent meegemaakt in uw eigen omgeving?

Wat kunt u bespreken?

Welke behandelingen zijn mogelijk en welke niet?

- Welke behandelingen zijn er om ervoor te zorgen dat u minder pijn of andere klachten heeft?
- Welke behandelingen zijn er nog om ervoor te zorgen dat u langer blijft leven?
- Wat zijn de voordelen en de nadelen van deze behandelingen?

Wat kunt u bespreken?

Waar wilt u sterven?

- Op welke plek wilt u het liefst sterven?
Thuis, in het ziekenhuis of bijvoorbeeld in een hospice?

Wat kunt u nog meer bespreken?

Uw wilsverklaring

- Als u een behandelverbod heeft: begrijpt de arts in welke situaties u bepaalde behandelingen niet meer wil? Zo nee, wat is onduidelijk? Waarom?
- Als u een levenswensverklaring heeft: begrijpt de arts wat u precies heeft opgeschreven? Zo nee, wat is onduidelijk? Waarom?
- Als u een euthanasieverzoek heeft: begrijpt uw arts wat u met uw euthanasieverzoek bedoelt?

Organen doneren of uw lichaam
voor de wetenschap

Aan het eind van het gesprek

Behandelingen om pijn en lijden te verlichten

Palliatieve sedatie

- Wie beslist over palliatieve sedatie?

Euthanasie

- De inhoud van het euthanasieverzoek
- Een verzoek op papier of tijdens een gesprek
- Praat over uw euthanasieverzoek
- De dokter beslist